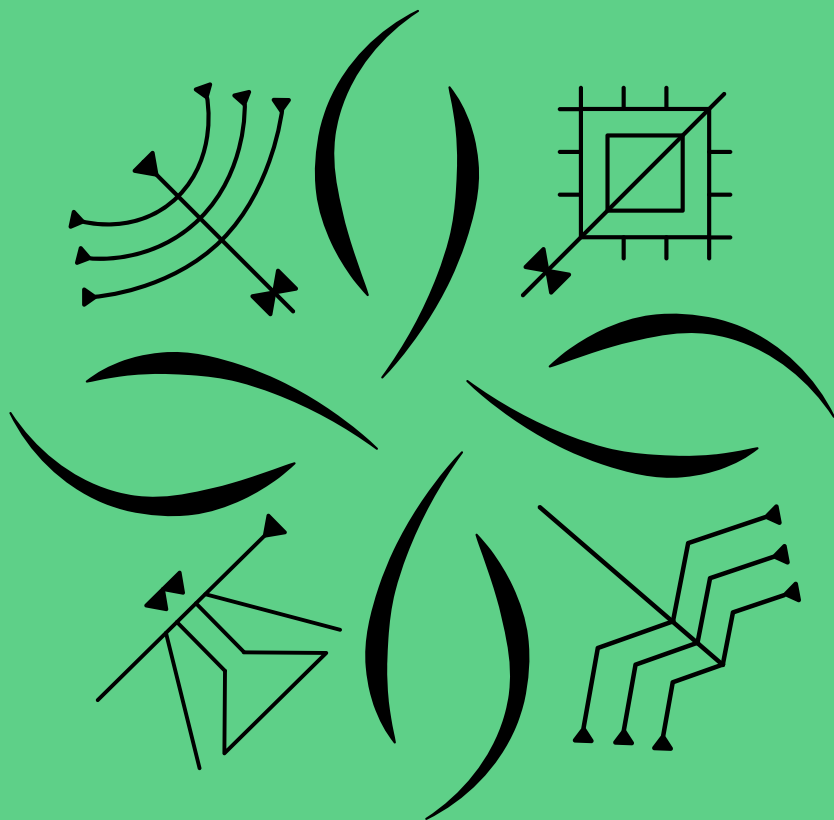

Geassemánu 5. b. 2025—ođđajagimánu 11. b. 2026

Kin čoakkáldat 2

Kin dálááiggedáidaga dávvirvuorkkás

Kin čoakkáldat 2

Anastasia Bogomolova, Salad Hilowle, Britta Marakatt-Labba, Elle Hansa/Hans Ragnar Mathiesen, Katarina Pirak Sikku, Oleksandra Ravska, Aqui Thami, Jon Tomas Utsi ja Lena Ylipää.

Kin dáládáidaga dávvirvuorkkás lea čoakkáldat, mas leat badjel guoktečuodi dáidaga 1960-logu rájis ovddos. Dávvirvuorká čoaggá ja čájeha dálááiggedáidagiid, main leat juohkelágán dáiddalaš ovdanbuktinvuogit, mediat ja geavadat, ja maid geográfalaš vuolggasadji lea Barentsregiovdna. Kin vuodđojurdda lea ahte vuolgit báikkálaš dásis ja de fanjuhit iežá ollisvuodaid nu ahte lagašvuolta ja dat, mii lea guhkin eret vuohkkasit ovttaiduvvet. Báikkálaš, regiovnalaš, nationála ja riikkaidgaskasaš bealit nu biddjojit oktii. Ná čoakkáldat lassána dáidagiiguin, mat govvidit dávvirvuorkká čájehusaid ja iežá dáiddaproševttaid, mat leat leamaš Kin:as dahje maid Kin lea vuolggahan.

Dán ovdanbuktimis lea Johkamohki dáiddára Katarina Pirak Sikku govva, maid son lea govven nállebiologaid vugiin eatnamiin gos su sámi sogolaččat elle, ja maiddá Lávnjitlačča Lena Ylipää liántasárgumat beaivválaš atnubiervasiin. Čájáhusas lea maid Salad Hilowles, gii lea riegádan Mogadishus, bajásšaddan Gävles ja orru Stockholmmas, ealligovvadáidda Sylwan, mii vuolga Ruota televišuvnna klassihkalaš Pippi Långstrump filmatiseremis ja muitala hárvenaš muitalusa afro-ruottelaš dáiddaveagas. Seammás čájehuvvo maiddá Alexandra Ravskaja dáidda, man son dagai go jagis 2023 bođii soađis Odessas dáiddáriid oktasášbádjái Luláhis, *Konstnärernas kollektivverkstad i Luleå*.

Tekstiiladáidda *Guorrat násttiid luottaid III* jagis 2024 nammadii maiddá Britta Marakatt-Labba muittašeddji čájehusa seamma jagi, ja dat dál čájehuvvo ovtta mottiin boarrásit priváhtta dáidagiiguin ja dávvirvuorkká gráfalaš govaiguin. Oassin muittašeddji

čájáhusas bovdejuvvui Himalayalaš eamiálbmotdáiddár Aqui Thami resideansaorrumii Kin:ii, ja su govva gávdno dál Kin čoakkáldagas. Čájáhusas leat maid beakkán duojára Jon Tomas Utsi duojit, dohppa ja guksi dábálaš davvisámi girjjiiguin, ja guokte Elle Hánsa, Hans Ragnar Mathiesena, máinnolmas kárttáin, main lea sámi geahčanguovlu. Badjel visot dáid dáidagiid sattáhallet golbma ránu, main leat Jekaterinburgalačča Anastasia Bogomolova ivdnás govat, main iešguđetge gorutlahtut ovttaiduvvojit muora ovssiiguin ja ruohttasiiguin—olbmo gorut ii leat diehtelas.

Lena Ylipää

Ráhkkanan, gearggus, válmmaštan, sihkkarastán, verjen, vissis, dikšu

Liánta báhpira nalde, 2024

Sárgumat leat inspirerejuvvon Girondáiddára Aili Kangasa (1924–2000) njuohtamis, mii dárkilit govvida árgabeaivválaš dávviriid. Mañjel go lei studeren Stockholmma dáiddaakademiijas, de máhcai Kangas ruovttubáikái ja anii eanaš áiggis sárgut ráfálaš stilleben-govaid guvssiin, vuodjaskáhpui, lihtiin, láhtteránuin ja muorrastuoluin njárbes akvareallaivnniiguin. Dát leat árgabeaivvi dávjá vajálduvvon dávvirat, main lea čanastupmi Duortnosleagi kultuvrii ja lantalašide Girona birra.

Nu movt Kangasge máhccá Lena Ylipää sárgumiinnis álelassii daidda seamma árgabeaivválaš biervasiidda. Dán ráiddus lea sáhka ollu iešguđetlágán čuoikavuoidasiin mat Ylipääs leat iežas birra ruovttus Lainios. Son lea bargan komposišuvnnaiguin main čuoikavuoidasat besset deaivvadit, biervasiid gaskasaš oktavuodaiguin ja daid “fallehanvugiid” beliiguin. Dás ilbmet maiddá muitalusat dain detáljain maid dárkilis sárgunbargu giktala—Ylipääi lea sárgun vuohki oahppat juoidá odđa viššalis dutkama bokte.

Stuđerema maŋjel Stockholmma Konstfackas ásaiduvai Lena Ylipää bissovaččat Lainioi, gos su bearrašis lei visoš. Su dáiddárdoaimmas lea dat, mii movttiidahtta su bargat, su hállu oahppat iežas historjjá birra, namalassii Duortnosleagi birra, dan kultuvrraid ja eatnamiid birra, ja govvidit báikki rievdadeaddji dálááiggi. Su barggut dáhpáhuvvet meahci ja ruvkeguovlluid gaskkas, nátionálastáhta ja mánggagielatvuoda gaskkas, dalá- ja dálááiggi gaskkas. Soames háve dáhpáhuvvet dáidagat meängillii, mii lea su jávkan vuosttašgiella. Sárgumat mat dás čájehuvvojit leat maiddái leamaš *Att möta Aili—Lena Ylipää och Aili Kangas*—čájáhusas, mii čájehuvvui Kin:s jagis 2024.

Katarina Pirak Sikku

Badjelántta luottat—avtryck från Ovanlandet
Govvejuvvon govat alumniinna nalde, 2013

Dán dáidagis čiekŋuda Katarina Pirak Sikku, nugo nu dávjá, iežas bearrašistorjái ja čatná dan nátionálastáhta historjái ja dan iešguđetlágan vugiide ávkkástallat ja kontrolleret Davvi-Ruota, erenoamážit Sámi. Jagis 1926 čadahedje bargit Uppsala universitehta aitto ásahuvvon instituhtas, Statens institut för rasbiologi, namalassii stáhta nállebiologalaš instituhtas, ekspedišuvnna Stuor Julevui, čadahit “iskkademiid” sápmelaččaiguin geat orro doppe.

Ulbmilin lei dokumenteret sámi nissonolbmuid, mánáid ja dievdduid go mihtidedje sin gorudiid ja govvedje sin, dábálaččat álás ja dan báikkis gos heivejedje leat dalle. Dáinna lágiin ohce dutkit duodaštusaid čearddalaš teorijjaid. Dáinna hui givssideaddji vugiin ráhkaduvvojedje govvaálbumat, mat leat vurkejuvvon Uppsala universitehtii. Pirak Sikku lea dutkan dáid álbumiid ja eará dokumeanttaid ásahusa vuorkkáin, gos son lea maid lea gávndan dieđuid iežas fulkkiin. Vásáhusain ja máhtuin dan guovllus gos

historjjálaš ekspedišuvdna dáhpáhuvai, lea son máhccan báikkiide mat oidnojit govain. Dakkár báiki dat leage dokumenterejuvvon dán govvas.

Katarina Pirak Sikku riegádii 1965:s ja lea bajásšaddan Johkamohkis, gos son ain bargá dáiddárin. Son lea oahpu gazzan dáiddaallaskuvllas Ubmis. Vuolggasadjin su govaide, sárgumiidda, installašuvnnaide ja teakstabargguide lea su sámi sohkahistorjá ja historjjálaš dieđut mat leat váikkuhan su persovnnalaš dásis. Moraš ja váivi lea dávjá oassin su dáidagiin. Su diskrehta aktivisminna ulbmil lea muittuhit olbmuid das mii dáhpáhuvvá sihke politihkalaš ja sosiála surggiin ja maiddái priváhta ja almmolaš eallimis. Dáidda lei mielde čájáhusas *Observatoriet: Konst och liv i den kritiska zonen*, mii čájehuvvui Kin:s jagis 2024.

Salad Hilowle

Sylwan
Video, 14:30 min, 2021

Sylwan
Filbmaplakáhtta, 2021

Stockholmmas ássi dáiddára Salad Hilowle Sylwan nammasaš dáidagis šaddá Astrid Lindgrena beakkán mitalus Pippi Nallesuohkuha birra geaidnun badjelgehččojuvvon oassái Ruota historjjás. Dat lea mitalus vuosttaš dovddus afroruottelaš neavttára, Joe Sylwana ja su dáiddár- ja neavttárbearraša birra. Sylwanas lei unna rollaš hárve čájehuvvon Pippi filmmas 1949:s. Maŋgil nevttii Sylwana bárdni, Ramon, Starke Adolfa dan eanet dovddus TV-veršuvnnas Pippis 1969:s. Starke Adolf bargá sirkusis ja ovdanbuktojuvvo máilmmi gievrasmus olmmožin. Juohkehaš, gii duostta, bovdejuvvo lávddi nala hástalit su fággádeamis. Muhto Pippii, gii ii leat dievdu, muhto máilmmi gievrasmus nieida, ii leat dat mihkkege ja gehččiide illun bonjasta Pippi su álkit vuollái.

Visuálalaččat geasuheaddji *Sylwan* nammasaš filmmas bohtá neavttár, gii neaktá Joe Sylwana, 1700-logu teáhtera lávddi nala—Drottningholmsteaternis Stockholmmas. Doppe mitala duohta mitalusa rasisttalaš falleheamis maid Joe Sylwan gillái 1932:s, mii dagahii stuora diggeášši. Dramatiserejuvvon dokumentáralaš bargovugiin, mii muhtin muddui lea huksejuvvon Hilowle iežas muittuin das go son gávccijahkásaš easkaboahhtin vuohččan oinnii Pippi-filmma bios Gävles, dahká filbma dego montáša lágiduvvon ja dokumentáralaš mitalusaiguin Sylwana bearašhistorjjá vuodul.

Salad Hilowle riegádii 1986:s Mogadishus ja gearrgai gonagaslaš dáiddaakademiijas 2020:s. Iežas dáidagiiguin guorrá son historjjálaš mitalusaid, iská ja smiehtada makkár váikkuhusat afrihkálaš diasporas leat leamaš historjái ja movt dat čuohcá dálá kultuvrii. Su bargu lea dutkanvuodduuvvon, álggahuvvon gáržžiduvvon dahje vajálduvvon mitalusain, mat ovdanbuktojuvvojit mánggalágan ávdnasiid ja gaskaomiid bokte, earet eará filmma, installašuvnnaid, bácciid, govaid, jienaid ja performance bokte. Hilowle filbma-, kultuvra- ja mediaduogážiinnis fáttmasta arkiivva subjektiiiva guorahallama, ja berošta muittu, báikki ja oinnolašvuoda guoski jurdagiin. Dáidda lei *Tevetrapolinen: Från barnteve till samtida konst och litteratur*-čájáhusas mii čájehuvvui Kin:s jagis 2023.

Anastasia Bogomolova

Assemblage

Govvejuvvon govat deaddiluvvon liinni nala, 2019–2022

Anastasia Bogomolova *Assemblage*-ráiddu govvejuvvon govat čájehit osiid muorain ja jeahkáliin, mat leat laktásan olbmo goruda osiide. Govain lea garra čuvgesrukses, fiskes ja ruoná čuovga mii dagaha ahte dat orrot leahkime goanstagovat. Dáiddár dutká industriijavuvddiid ja

maiddái ođđasit ásašuvvon ja lunddolaš vuvddiid, ja dahká govaidis deaivvadanbáikin muoraide ja eará ealli ádaide ovttá bealis ja olbmo gorudii nuppi bealis. Dat gullet buot ovttahat ekovuogádahkii.

Dáin “govvendáhpáhusain” mat leat ráhkaduvvon dáiddára bargolanjas steriila birrasis, atná Anastasia Bogomolova ávdnasiid mat bohtet vuovddis; šattut ja jeahkálat dahket oktavuodaid ja veadjemeahttumis komposišuvnnaid olbmo goruda nalde ja ovttas dainna. Garra čuovggas ja garraivnnát duogážiin ilbmet hybridat dego čikŋahearvvat, soameslágán vuogádat mearkkain mat čujuhit vejolaš rievdadusaide boahhteáiggis. Olbmo goruda ii goassege dieđe.

Anastasia Bogomolova, gii lea riegádan 1985:s Kostanis, bargá performatiiva dáidagiiguin main son dokumentere proseassa installašuvnnaiguin, govvemiin, bácciguin, videoiguin, jienain ja teavsttain. Bogomolova dávjá áđđestallá árgabeaivválaš rituálaid metodan ja visuála giellan. Dáidagat guoskkahit muittu máškitvuoda, nu gohčoduvvon “válttis árbbi” ja luottaid govvideami. Bogomolova orru ja bargá Jekaterinburgas Ural-guovllus. Bargu lei čájáhusas *Observatoriet: Konst och liv i den kritiska zonen* mii čájehuvvui Kin:s jagis 2024.

Jon Tomas Utsi

Golbma lieddi

Niibi, 2024

Miesseddu

Gárri, 2024

Jon Tomas Utsi, riegádan 1974:s Gárasavvonis, orru ja bargá Bårjåsas. Son lea sihke boazobargi ja duojár, nugo su áhčči ja áddjá. Duodji, nugo sámeigiella, nanne sohkaolvvaid gaskasaš čanastagaid ja

oažžu dehálaš saji sámii kultuvrras. Dávviriid hámit leat vuolgán das ahte daid galgá álki sirddášit, ja das movt dávviriid sáhtta vurkkodit ja gárrat jođidettiin ja dain sajiin mat leat gávdnamis praktihkalaččat hábmejuvvon ruovttuin. Duojar dovda olles dávvara eallingearddi, ávnnasteamis dikšumii ja gitta dan geavaheapmái.

Utsi repertoárii gullet niibbit, gárit, skáhput, giissát, nállogoađit ja sálkorat, mat visot leat gullevaččat sápmelaččaid eallimii Sámis. Kin čoakkáldagas lea gárra ja niibi main leat lunddolaččat čijahuvvon bohccomotiivvaiguin, mat leat dábálaččat Utsi dujiin. Seammás go su niibbiid hámis vuhtto ollu duháhiid jagiid boares ja ain ealli kultuvra, de lea dain maiddái doaibma árgabeaivvis. Duojarat dego Utsi duddjojit mihtilmasvuodaset dujiidasaset—visot sáhtta ovdánahttit, muhto vuodđun lea álo árbevierru, dat dábálaš. Dasa lassin hábmejtit bargovuogit, ávdnasat, buvttadanvuogit ja herven báikkálaš iešvuoda.

Ollu dujiid oahpai Utsi duddjot áhčistis ja ádjástis, muhto son lea maid lohkan duoji ođđaáigásaš oahpahušvuogádaga siskkobealde, Sámi áhpádušguovdásjis Johkamohkis, gos maŋŋil lei maid oahpaheadjin. Son čájeha dujiidis earet eará Johkamohki márkaniin ja ovtastuvvon gávppis ja galleriijas, Sámi Duojs. Jagis 2005 son lei vuosttaš gii oaččui Asa Kitok-stipeandda ja jagis 2014 oaččui son Sápmi Awarda bálkkašumi árbevirolaš duoji luohkás. Son lei 2023:s Konstnärsmndena stuorra stipeandda vuostáiváldi. Duojit ledje čájáhusas *Formskön och funktionell: Jon Tomas Utsis duodji* mii čájehuvvui Kin:s jagis 2024.

Oleksandra Ravska

Oljovuorkká luhtte bávkkeheamit
Akryla ja tempera liinni nalde, 2023

Oleksandra Ravskasa govat darvehit dáiddára árgabeaivvi ja birrasa, eallima mii garrasit váikkuhuvvo ollislaš falleheamis maid Ruošša álggahii Ukraina vuostá guovvamánus 2022, ja joatki soađis. Jagi 2022 lohppii barggai dáiddár Odessas, muhto 2023 álggus bodii Ruttii ja orui njeallje mánu resideanssas Konstnärernas kollektivverkstadas Lulejus, gos son ráhkadii daid njuhttojuvvon govaid mat leat oassin Kin čoakkáldagas.

Okta Oleksandra Ravskasa govain čájeha su ja su guoimmi salasteame seammás go oljovuorká bávkkiiha duogábealde. Stilsttalaččat veaháš naivalaš njuhttojuvvon govva ovttastahtta árgabeaivválaš motiivvaid čihkkujuvvon dahje čielga uhkádušguin: soahti lea, vaikko ii oidno njuhttojuvvon govain. Dás leat bienat dehálaččat: goldnan lieđit láse guoras, gissi mii baluin báhtara.

Oleksandra Ravska lea riegádan 1995:s Odessas, ja orru dál Stockholmmas. Son bargá akto ja ovttaš iežas áhčiin, Olexander Ravskiyin. Dáiddárat ovttastahttiba iežaska bargguin ođđaáigásaš ja klassihkalaš govvagiela govvidit min áiggi vuoiŋŋa. Dain geahččaladdaba sihke gaskaomiid ja tehnikaid. Lihkadeaba gaskal figurašuvvna ja abstrakšuvvna ja bargaba akrylain, temperain ja oljuin liinni nalde ja iešguđetlágan grafihkain. Jagi 2022 rájes leaba ráhkadan njuohtamiid ja gráfalaš dáidagiid iežaska eallima birra Odessas Ruošša fallehansoađis Ukraina vuostá. Jagis 2023 bodiiga Ruttii ja áigodagas ođđajagimánus miessemánnui 2023:s lei sudnos resideanssorrun Konstnärernas kollektivverkstadas Lulejus. Dáidagat ledje čájáhusas *Observatoriet: Konst och liv i den kritiska zonen*, mii čájehuvvui Kin:s jagis 2024.

Aqui Thami

Nama haga

Govvejuvvon govva liinni nalde, 2024–2025

Dáidda lea ráhkaduvvon soames lágan 1940-logu kámerain maid etnologat ja antropologat geavahedje dokumenteret Himalaya eamiálbmogiid. Liidni boahká Bombayas ja ieš deaddileapmi lea dahkkon Maastrichtas. Nissonat gullevaččat iešguđetlágan eamiálbmogiidda leat máilmmi eanemus govvejuvvon motiivvaid gaskkas; Aqui Thami lea luoikkahan gova komposišuvnna diekkár lágan dokumentašuvnnain .

Dáiddár ieš dat lea govvenapparáhta ovddabealde iežas árbevirolaš čikŋahearvvaiguin. Sus lea badjelis báidi maid áhkustis lea ožžon. Seammás leat sus julggiin su dábálaš sneakersat, vuostegovvan dasa ahte eamiálbmogat livčče “antikverejuvvon” baicca go dálááigásaččat. Su nanu ja ávžžuheaddji geahčastat lea njuolga govvenapparáhta guvlui ja biehtala šaddat namaheapmin soames vuorkái.

Aqui Thami gullá Himalaya Thangmi ja Kiratima eamiálbmogiidda. Son orru dál Maastrichtas. Son seaguha dáidaga ja aktivismma iežas barggus, man vuodđun lea daga-ieš-kultuvra ja árbevirolaš meanut. Láhčit saji eamiálbmogiidda ja gulahallat singuin lea guovddázis su barggus. Sister Library, Sister Radio ja Sister Press vuodđudeaddjin čalmmustahtta son sihke feministtalaš mitalusaid ja eamiálbmotmitalusaid. Su fámolaš seremonijalaš barggut, earet eará *töng* ja *Breathing with My Baje*, leat ovdamearkkat das movt dáidagis sáhtta leat buorideaddji doaibma, movt sáhtta addit vuosttaldanvuommi ja nannet marginaliserejuvvon joavkkuid. Dharavi Art Room ja Bombay Underground bokte son áigu ovddidit ovttasbarggu ja hábmet mitalusaid mat hástalit, inspirerejit ja rievdadit máilmmi. Aqui Thamis lei resideansaorrun Kin:s jagis 2024, oassin Britta Marakatt-Labba retrospektiiva čájáhusas *Guorrat Násttiid luottaid—Britta Marakatt Labba sággon máilmmi*.

Elle Hansa/Hans Ragnar Mathisen

Navuonna

Affišša, 1988–1989

Maadtoe Dajve

Affišša

Njárggat Vuonat ja Sullot

Affišša, 1987

Elle Hánssa kárttat Fennoskandias čalmmustahttet badjelgehččojuvvon máhtu ja vásáhusaid. Sárgumat ja njuohtamat mat dasto leat deaddiluvvon valjit affiššan addá sihke oppalašgova Sámis ja geahčasteami guovllu iešguđet osiide. Govaid detáljavalljodagas sáhttet leat guvssit, rumbbut, hearvabáttit, eallit, symbolat ja sámi biktasat. Muhto dat mii eanemusat hirpmahuhti go son čájehii kártaid vuosttaš geardde 1975:s, lei ahte juohke báikenamma lei čállojuvvon dan sámegeallii maid sárdno dan dihto báikkis.

Dáiddár lei oassin dan joavkkus mii lei njunnošis rahčamušain sihke sámiid eallineavttuid ovddas ja sámiid čavlaivuoda ja iešdovddu máhcaheami ovddas. Mathisena kárttain—dat leat gártan birrasiid vihttalogi jagiid mielde—leat dievva miellagiddevaš duodaštusat eamiálbmogiid geográfalaš ja biologalaš erenoamášmáhtus, norbmakritihkalaš geahčastagain eananspábbii, áibbas beassan nátionálastáhta rájiin. Son hábme kártaid dainna go kalkere atlasgirjiin ja de deavdá daid akvareallain dakkárin maid sáhtta čilget leat njuolgggo, ivdnás ensyklopediijan sániiguin ja govaiguin.

Hans Ragnar Mathisen riegádii Áhkánjárggas 1945:s ja bargá dál Romssas. Son gaccai oahpu njuohtansuorggis Statens håndverks- og kunstindustriskoles Oslos, ja njuohtama ja grafihka Statens

kunstakademis Oslos. Sus lei vuosttaš sierračájáhus 1975:s Davviriikkalaš Sámi Instituhtas Guovdageainnus. Jagis 1978 fárrii ovttas čiežain nuorra bargoustibiin Mázi Finnmarkui, gos sii ásahejde Sámi Dáiddárjoavkku, mii gálli geainnu Sámi Dáiddáriid Searvá, mii vuodđuduvvui 1979. Su čállindoaimmaide gullá čájálmas *Ikke ingenting—et teaterstykke i tre akte* 1983:s. Hans Ragnar Mathisen searvvai dáládáidaga čájáhus Documenta 14:s Atenas ja Kasselis 2017:s.

Britta Marakatt-Labba

Britta Marakatt-Labba lea viđalogi jagi áiggis hábmen goatnjidis ja poehtalaš mitalusa sámiid, Eurohpa kontineantta áidna eamiálbmoga, birra, ja sin rahčamušaid birra eatnamiid ja kultuvrra ovddas. Kin čoakkáldatovdanbuktimis lea ”mini-čájáhusaš” mas leat sággojuvvon govat ja mánga gráfalaš gova, maid vuodđun leat tekstiilabarggut main son čatná oktii persovnnalaš vásáhusaid eallimis davvin ja dálkkádatrivdamiid mat čuhcet olles planehtii.

Marakatt-Labba riegádii 1951:s boazodoallobearrašii Ađevuomis. Son orru ja bargá Badje-Sohpparis, mii nugo Ađevuopmi lea Girona gielddas Ruota bealde Sámis. Dáidagiiddisguin govvida sámiid árgabeaivvi ja politihka, ja historjjálaš dáhpáhusaid ja mytologalaš dihttoma, ja su mitalusat sulastahttetge juoigama dan dáfus go ii leat álgu iige loahppa. Panorámaeanadagat jievja váriiguin leat duogážin dárkilis dáhpáhusaide mat govviduvvojit govaid guovddážis. Son deattuha árra jearahallamis ahte johtti- ja boazosápmelaččain ledje fárus tekstiiladuojit jahkásaš johtimiin—ain odne lea daid álki fievrridit mielde.

Marakatt-Labba dáidagat leat hábmejuvvon su bajásšaddamis sámii kultuvrras. Unnivuoda rájes lea son duddjodan, go ovdamearkka goarui gávttiid ja iežálágan biktasiid liinnis ja náhkis. Marakatt-

Labbas lea maid leamaš viiddis politihkalaš searvan jagiid mielde. Lassin dasa ahte oassálasttii dovddus Mázejoavku nammasaš sámi dáiddárkollektiivvas, mii ásahuvvui 1979:s, ángirušai son nu gohčoduvvon Áltá áššis. Jagis 1980 čadahuvvojedje stuora miellačájáhusat Áltá-Guovdageainnu eanu viiddideami vuostá, mii uhkidii dulvadit mánga gili ja stuora boazoguohtuneatnamiid. Son lei maid mielde vuodđudeamen Sámi Dáiddáriid Searvvi SDS Johkamohkis ja son čohkkái dan stivrras 1979 rájes gitta 1984 rádjái.

Okta Marakatt-Labba mearkašahti rahčamušain lea ahte son lea leamaš mielde ovddideamen infrastruktuorra eará sámi dáiddáriidda ja dahkamin sámi dáidaga olámuddui viidát gehččiide. Dasa lassin lea son váldán badjelasas suodjalit sámi kulturárbbi, sámi eallindili, kultuvrra ja dáiddamáilmmi, ovdamearkka dihte searvama bokte Ruota Sámiid Riikkasearvvi stivrii ja Ruota dáiddáriid riikkaorganisašuvdnii, Konstnärernas Riksorganisation. Dan rájes go Britta Marakatt-Labba beakkihii riikkaidgaskašat 2017:s Documenta 14:s Kasselis ja válđočájáhusas Venezia biennálas 2022:s, de lea son ožžon stuorra fuomášumi miehtá máilmmi ja su dáidagat leat dál oassin ollu dáiddačoakkáldagain.

Guorrat násttiid luottaid III

Sákkaldagat, 2024

Mánga alitivnnat gierddu siskkobealde oidno gierdu gos gabba lihkoheargi geassá gierresa. Muohtagokčojuvvon oasis leat ráhkaduvvon jievja beallemasas ja guhkes vilges sákkaldagain. Vihtta appliserejuvvon fiskes násti čuvget sevdnjesalit almmis. Gierresis lea stábat rátnu, dávvir mii lea dábálaš sámi ruovttuin ja man earet eará atnet govččas. Sággojuvvon gova siskkimus gierddus, mii sulastahtta lávu go geahččá bajil, leat seammalágán ránut juste fal govččas golmma olbmo oadđensajis. Nu go dávjá dahká, ovttastahtta Marakatt-Labba iešguđetlágan perspektiivvaid seamma govas. Jorba hámit leat dávjá su govvamáilmmis; lassin

dasa ahte go goasii visot dávviriin johttisámeallimis lei jorba hápmi historjjálaččat, de lea maid sáhka sirkulára áigeipmárdusas. Jahkejorru gávcciin áigodagain lea vuostálasvuhtan oarjemáilmmi jurdagii lineára mitalusas. Albmi, čáhci, muohta, ruoktu ja aktonas mátki skábman násttiid luottaidda čuovodettiin—stuora ja unna eallin darvehuvvon applikašuvnnaiguin, oanehis ja guhkes sákkaldagaiguin ja báidnojuvvon liinniin.

Muoraid gaskkas

Sákkaldagat, 1986

Beana lea deháleamos veahkki boazomeahcis ja dán unna sággojuvvon govažis ruohtta čáhpes beana bolffe seibbiinis muohttaga nalde vuovddis. Beana lea govviduvvon gilgga bealde sákkaldagaiguin mat leat hui lahkalaaga. Muohtamáilbmi lea vuostálasvuhtan govviduvvon guhkebuš sákkaldagaiguin main lea guhkit gaska, ja muoraid ovssiin leat vel guhkit ruškes sákkaldagat mat oidojit bures vilges beallemasa nalde. Dáidda lea ovdamearka das movt dáiddár čađat molssoda tekstiillalaš ovdanbuktinvugiid.

Aktonas

Sákkaldagat, 2021

Dás deaivvadit aktonas bohccuin mii lea goavrut. Dáiddár lea ollu bohccuid govvidan jagiid čađa, ja dát lea okta dain mas leat eanemus detáljat. Dat orro jorgaleame oaivvi olggos govas ja deaivvadeame geahčči čalmmiiguin. Govva ovtasta iešguđetlágan tekstiillalaš bargovugiid: jievja beallemas dahká eatnama ja bohcco duohken lea albmi appliserejuvvon ránesalit liidnebihtáin. Ránes sákkaldagat dego njuohtasin áimmus dahket ahte orro mierká, dálki mii dađistaga lea šaddan dábáleabbo dálkkádaga lieggenemiin ja mii earet eará áitá bohcco vejolašvuoda joksat biepmu.

Mierkkás

Sákkaldagat ja applikašuvdna, 2021

Dá lea okta dain hárvenaš govain gos dáiddár ii govvit elliid iige olbmuid. Ieš eanadat váldá dás saji. Oaidnit jávrri gos čáhci dávista guokte sulloža hámi. Čađačuovgi liidni lea appliserejuvvon doarrás gova badjel dego mierká. Visot lea ráneslágán. Govva vuoigná jaskatvuoda.

Davvi, oarji, nuorti, lulli

Sákkaldagat ja deaddileapmi, 2002

Gasku dán gova, mii ovttastahtta sákkaldagaid ja deaddiluvvon osiid, lea sevdnjesalit gierdu mii govvida loavddagoađi mii oidno bajábealde. Nugo dáiddára girkotekstiillain, de lasihuvvojit dása njeallje vilges dávggi, mat leat luoikkahuvvon iežalágan goađis, namalassii bealljagoađis. Dan njealji dávggis mat šaddet—dat leat dat njealje bieggaháltti—oidnojit sápmelaččat geain leat gahpirat iešguđet sámi guovllus, earet eará sevdnjesalit julevsámi gahpir vuolemusas ja davvisámi “njealji biekká gahpir” bajimusas. Ravdalis govas leat hámiin rukses ladjogahpirat, man girku gilddii 1800-logus, muhto man ealáskahttigohte 1990-logu rájes, earet eará Marakatt-Labba dáidagiid dihte. Sutnje govvidit ladjogahpirat sámi nissonipmiliid ja ovddastit fámu ja iešmearrideami.

Rumbodearpan I

Sákkaldagat ja applikašuvdna, 2012

Dán govas lea sámi goavdása hápmi gova rámmán. Goavdása hápmi lea deaddiluvvon čuvgesruškes ivnniin ja motiivvas muđui leat sákkaldagat ja applikašuvnna: gurut bealde lea loavddagoahti, mas lea rátnoloavdda, ja dat oidno siiddus. Bajil oaidnit oadđensaji mas leat ránut govččasín viđa olbmo badjel. Marakatt-Labba dávjá seaguha perspektiivvaid dáiinna lágiin. Seamma dábálaš lea sutnje bidjat máttaráhkuid ladjogahperoivviid oidnostallat mehciin, dás dat oidnojit čáhpesvilges soggii bajábealde gova olgeš oasis.

Fierbmun

Sákkaldagat, 1980

Fierbmun govvas leat sákkaldagat láiggiin lahka lahkala, nugo dáiddár dávjá dagai iežas bálgá álggus. Guokte hámi leaba fatnasis, akta suhká ja nubbi oahppá firpmiid. Duogážis oidnojit ránes várit—vilges beallemas dahká muohttaga. Sevdnjesálit čázis vudjet rukses luosat, visot lihkadit seamma guvlui.

Nama haga

Sákkaldagat ja applikašuvnnat beallemasa nalde, 1987

Govva lea hábmejuvvon osiin mat leat doarrás, maid guokte olbmo rukses gahpiriiguin botkeba. Soai leaba sealggát geahččái. Soai leaba sággojuvvon sákkaldagaiguin mat leat nu lahkala ahte vilges beallemasvuodđu ii oidno čađa. Soai orrua geahččame šemáhtalaččat govviduvvon bohccuid, mat lihkadit báddin doarrás gova badjel. Eana lea belohahkii govviduvvon guhkes čáhppes sákkaldagaiguin mat eai leat nu lahkala ja belohahkii appliserejuvvon čuvgesruškes liinniin. Rukses dihkát, dakkarat maiguin rájiid merke, mat lávejit ovdamearkka dihte luoddaguora dálvet, ceaggájit govvas jeavddalaš gaskkain, maiddái dat doarrás miehtá gova. Albmi gokčá stuorimus oasi govvas ja lea govviduvvon doares, ránes oassin—orro leahkime obbadálki. Govva lea ovdamearka Marakatt-Labba árra ságganstiillas, go goasii olles govva lea gokčojuvvon sákkaldagaiguin ja applikašuvnnaiguin.

Nama haga

Sákkaldagat ja deaddileapmi beallemasa nalde, 2002

Dán dáidagis leat seahkálaga sákkaldagat, applikašuvnnat ja deaddileamit. Oanehis sákkaldagat dahket guokte jievja bohcco ja olbmuid mat čohkkájit nuppi gierresis, ja ovdamearkka dihte čoarvvit ja gođđojuvvon ránut mat leat govččas in gierresiin, leat dahkkojuvvon guhkes sákkaldagain. Sevdnjesálit oassi, mii lea birra, lea deaddiluvvon ja guđđojuvvon oasis šaddet skábmaalmmis

nástin dahje muohtan. Maiddái gollesázut leat deaddiluvvon ja dat dahket muhtin muddui noaidi goavdása hámi, mii lea čuojanas mii doalvu geavaheaddji tránsii ja maid girku čuđiid jagiid lea váldán ja billistan. Baicca go atnit historjjálaš goavdásiid govvamáilmmi vuodđun, de lea Marakatt-Labba ráhkadan iežas symbolamáilmmi gos jievja lihkkobohccos ja sámi nissonipmiliin lea guovddaš sadji.

Ođđa mihtut

Serigrafiija

Gierdu mii alihastá gasku, noaidi goavdása fiskes hápmi, jievja bohccot ja ollu nissonipmilat ladjogahpiriiguin leat visot máhcci motiivvat dáiddáris. Ipmilat leat oallugat, go loktanit muorragierragiid badjel ja gehččet gurut guvlui, seamma guvlui gosa jievja lihkohearggit lihkadit. Herggiid vuolde oidnojit sin speajalgovat sárgojuvvon—nu láve dáiddár govvidit vuolit máilmmi, mii lea dehálaš oassi sámi oskkus. Manimus heargi geassá aktonas ipmila, son lea ain dan alitlágán gierddus mii čujuha kosmosii. Sii leat buohkat jođus ođđa mihtuid guvlui, ja mannet eatnamiid, goavdása ja kosmosa čađa.

Luossa—Jávri maid gurriedje

Serigrafiija, 2023

Gironvári ja Luossavári gaskkas Gironis lea jávri. Dađistaga go ruvke jotkkii stuorrut lea jávri unnon. Dat lávii leat bivnnut vuojadanbáiki, muhto dál eai leat gallis geat das dustet lágut.

Mátki quovssu čađa

Serigrafiija

Gierresiin dálvemáilmmis vánddarda olmmoš geas lea ladjogahpir oaiivvis. Gierresa geassá gabba heargi, mii sámi kultuvrras ovddasta lihku. Albmi lea báidnojuvvon čuvgesruoksadin, sáhppadin ja alihin. Ovddolaš quovssu galbma dálvvis.

67° nuortan

Serigrafiiija

Jorba hápmi máhccá dávjá dáiddára govvamáilmmis. Dán dáidagis geassiba guokte girdi máttaráhku, gean guovttos leat soajit, goabbat gierresa. Orroba lihkadeame muorragierragiid bajábealde.

Ihkku

Serigrafiiija, 2022

Gabba boazu ruohtta ránesálit ijas. Gierresis lea okta dáiddára ollu sámi nissonipmiliin, mas lea rukses ladjogahpir oaivvis. Sudno maŋis lea vel nubbi gieres mas soames čohkká ja dan ii gease heargi, muhto vilgessoajat engel. Daid gaskkas lea rukses báddi, mii čujuha ladjogahperivdnái mii lea dan golmma ruonábivttas ipmilis mat leat maŋis.

Deddon

Ivdelitografiiija báhpira nalde, 2019

Gova guovddážiis lea gierdu mii čujuha goađi hápmái, mii oidno bajil. Goađi loaidduin ođđet olbmot iešguđet ládje, gokčojuvvon stábat ránuiguin. Soapmásat ođđet oivviin julggiid vuostá, iežát bálddalaga, ja soames lea fas čiekčan gokčasa eret. Visot leat oassin heajos niegus mas olbmo sturrosaš roahtut gahččet reahpenráiggi sisa ja bohtet eanemus bassi báikái. Eai dat fallet dušše ruovttu, muhto maiddái oadđensajiid. Árrangedggiid luhtte leat olbmorupmašat oivviid ja lahtuid haga. Roahtut leat lahtuid gáskkestan eret. Golbma oaivvi leat biddjon bálddalaga.

Niegut

Ivdelitografiiija báhpira nalde, 2019

Guokte nissonipmila rukses ladjogahpiriiguin orruba ságastallamin čáhpesvilges soahkemáddagiid duohken gova olgeš bealde. Seammás oidnojit golbma olbmo veallámin ránu vuolde goađis mii lea gasku gova. Oasit goađis leat čađačuovgi ja bievlaeana alihastá ja ruodná dan čađa. Dás, nugo nu dávjá, seaguha dáiddár iešguđetlágan

perspektiivvaid: Oaidnit goađi ovdabeali ja oadđensaji bajil. Vilges suovva lohtana goađi reahpenis bajás dan fiskes ja vilges almmi guvlui.

Muhtin beaivi skábmamánus

Serigrafiiija, 2020

Aktonas čuoigi jieknjon jávrri nalde. Vuovdi suoidá duohken, eai leat iežá luottat go čuoigi iežas. Čuoiganmátki guovdu skábmamánus, jaska ja ráfálaš.

Moai

Ivdelitografiiija báhpira nalde, 2019

Guokte olbmo ladjogahpiriiguin leaba njunnálaga ja sudno birra leat soagit.

Oassi Historjás

Litografiiija, 2020

Oassi 24 mehtera guhkkosaš ja 40 cm alla *Historjá* nammasaš tekstiiladaidagis, mii lea sággojuvvon mitalus sámi historjás, mytologiijas ja árgabeaivvis. Dáidagis oidno jealahas gomuvuohta, boazodoallu ja lávvu mas leat oadđi olbmot. Gurut bealde guvlet njealjenuppelohkái ivdnás olbmo bajás násttiide, seammás go sin speadjalgovat oidnojit vuolábealde—čáhpesvielgadin. Speadjalgovat leat vuolit máilbmi—okta sámi golmma ilmmiin. Reflešuvdna lea govva sielus.

Jođus

Ivdelitografiiija báhpira nalde

Dán deaddileamis, mii lea veallut, geassá gabba heargi nissonolbmo geas lea rukses ladjogahpir nalde, maid girku gilddii 1800-logus. Dan navde neavrri reaidun ja dan geavahedje nissonat. Dáiddárii dat ovddasta fámu ja iešmearrideami. Su govvamáilmmis atnet sámi ipmilat dan, ja dán govas lea gabba heargi mii doalvu nissonipmila ovddas muohtamáilmmis. Sudno duohken alihastet várit ja báitá ivdnás albmi, mii juo leage dábálaš sihke guovssu badjáneami ja vuodjuma áigge skábmán.

Kolofona

Kin dálááiggedáidaga dávvirvuorká, Kristallen gávpotviessu
Stadshustorget 1, 98130 Giron

Bargit

Tova Ejeklint, gulahallan, hálldahus

Carola Kalla, veahkki

Alice Lampa, gaskkusteapmi

Maija Melchakova, hálldahus

Maria Lind, hoavda

Ilnur Mustafin, teknikkar

Bettina Pehrsson, nubbi hoavda

Emma Pettersson Juntti, doaimmaheaddji, koordináhtor,
gaskkusteapmi

Christina Piestova, čoakkáldat

Paulina Sokolow, gulahallan

Dávvirvuorkáguossoheaddjit: Lena Rydström ja Alla Belova
Grafihkka: Marina Sergeeva

Kin čoakkáldat 2, geassemánu 5. b. 2025—ođđajagimánu 11. b. 2026

Kina visuálalaš giela leaba dáiddárat Inga-Wiktoria Påve ja Fredrik Prost ovddidan ovttas hábmejeddjiguin Johanna Lewengardain ja Benedetta Crippain.

Kin dálááiggedáidaga dávvirvuorká lea Norrbottena
leanadáiddadávvirvuorká. Dávvirvuorká rahppui 2018, ja dan
ovddasvástideaddjit leat Norrbottena regiovdna ja Girona gielda.

Kin Museum för samtidskonst/dáládáidaga dávvirvuorká/nykyaijan
taitheen myseymmi/Museum of Contemporary Art.

kinmuseum.se